

Hernings Oprettelse til Købstad, ved hvilken Lejlighed det tidligere Sogneraads Formand, uanset at der fandtes en Retsbetjent i Købstaden, erholdt kongelig Beskikkelse som Borgmester, medens man efter den hidtil fulgte Praksis altid havde indstillet Købstadens Retsbetjent (Byfogden) til kongelig Udnævnelse som Borgmester (jfr. Rigsdagstidende 1913—14, Landstingets Forhandlinger Sp. 414—15). Ialt er der fra 35*) Byraad fremkommet Indstilling angaaende Borgmesterstillingens Besættelse med en af Byraadet blandt Købstadens Borgere udpeget. Det maa imidlertid erkendes, at en saadan Ordning ikke tilfredsstiller Byraadens egentlige Ønske om selv for hver Valgperiode at være Herre over, hvem der skal være Byraadets Formand, og Ministeriet har da ogsaa kun betragtet Ordningen som gældende, indtil den endelige Ordning kunde blive gennemført ved Lov.

Fra Bestyrelsen for den danske Købstadforening har Indenrigsministeriet nu modtaget det som Bilag 1 aftrykte Udkast til et Lovforslag. Efter at Købstadforeningen havde haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med nogle af Indenrigsministeriet til dette Udkast foreslaaede Ændringer, væsentligst af formel Karakter, anmodede Købstadforeningen i Skrivelse af 15. Oktober d. A. (jfr. Bilag 2) Indenrigsministeriet om i indeværende Rigsdagsssamling at søge Lovforslaget gennemført med de af Ministeriet foreslaaede Ændringer.

Det Lovforslag, der i Henhold hertil fremsættes for Rigsdagen, er for saa vidt angaar Reglerne om Valg af Byraadsformand og Byraadsformandens Stilling, i det væsentligste i Overensstemmelse med de tidligere Regeringsforslag. Valget af Byraadsformanden foretages saaledes — bortset fra det første Valg — af Byraadet blandt dets egne Medlemmer. Som Bilag 5 vil findes aftrykt et Andragende fra den socialdemokratiske Byraadsgruppe i Aarhus, der bl. a. har udtalt Ønske om, at Byraadsformanden skal vælges af samtlige Vælgere i Kommunen. Den danske Købstadforening har imidlertid i

Skrivelse af 7. December 1918 (Bilag 6) udtalt, at Købstadforeningen ikke kan anbefale, at det af Foreningens Bestyrelse tiltraadte Lovforslag ændres paa dette Punkt. Indenrigsministeriet har derfor ikke ment at burde stille Forslag i saa Henseende, idet ogsaa en Ændring, hvorved der gives Adgang til at lade Borgmestervalget ske ved en direkte Vælgerafstemning uden større Vanskelighed vil kunne tilføjes den her foreslaaede Ordning, saafremt Ønsket herom maatte vise sig mere almindeligt.

Med Hensyn til de Afvigelser, der forsaavidt angaar Byraadsformandens Stilling er foretaget fra de tidligere Lovforslags Bestemmelser, skal bemærkes, at Ministeriet har imødekommet Købstadforeningens Ønske om, at Byraadsformanden benævnes Borgmester, og at Byraadsformandens (Borgmesterens) Forretningsomraade er foreslaaet udvidet derved, at en Del Magistratsforretninger henlægges til ham. Medens det ved de tidligere Forslag, bortset fra Bestemmelserne om Bygningskommissionernes og visse Legatstyrelers Sammensætning, nemlig ikke har været tilsigtet at gennemføre nogen Forandring i det nu bestaaende Forhold, hvorefter Magistrats- (Underøvrigheds-) Forretningerne i samtlige Købstæder udføres af en egentlig kongelig Embedsmand, har man ved nærværende Lovforslags Udarbejdelse ment det rettest at søge de Magistratsforretninger, der har størst Berøring med det kommunale Liv, henlagt til de valgte Borgmestre. Som Følge heraf er der i Forslaget af Ministeriet optaget en ny Bestemmelse, ifølge hvilken den valgte Borgmester — foruden at indtræde som Formand i Bygningskommissionen og visse Legatbestyrelser — indtræder som Formand i Svendeprovekommissionen, samt i Bestyrelsen af Stadens Indkvarteringsvæsen, hvor saadant findes. Af Magistratsforretningerne henlægges derhos Foretagelse af borgerlig Ægteforening samt Oppebørslen af Regnskabsførelsen med Statsskatter til den folkevalgte Borgmester. I øvrigt er Bestemmelserne om den valgte Byraadsformands (Borgmesters) Virksomhed i Overensstemmelse med de tidligere Regeringsforslag.

Reglerne om de kommunale Magistrater findes i Forslagets §§ 5 og 7. Det er herved overladt et Byraad selv at afgøre, hvorvidt der skal indføres kommunal Magistrat i Kommunen, nemlig ved Optagelse af Bestemmelse desangaaende i den kommunale Vedtægt. I de Købstæder,

*) Herning, Skive, Nakskov, Sorø, Kolding, Kalundborg, Slagelse, Ringkøbing, Løgstør, Allinge Sandvig, Struer, Nysted, Korsør, Ringsted, Thisted, Rønne, Varde, Nørresundby, Køge, Nykøbing F., Nykøbing S., Middelfart, Bogense, Skelskør, Fredericia, Skagen, Frederikssund, Mariager, Nyborg, Assens, Nykøbing Mors, Kerteminde, Stege, Horsens, Nibe.